

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Bosansko-podrinjski kanton Goražde
Vlada kantona

ZAKON

**o obrazovanju odraslih Bosansko-podrinjskog kantona
Goražde**

STATUS: Nacrt

Na osnovu poglavlja IV odjeljak A člana 23. stav (b) Ustava Bosansko-podrinjskog kantona Goražde ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona Goražde", broj: 8/98, 10/00 i 5/03), Skupština Bosansko-podrinjskog kantona Goražde na __ redovnoj sjednici, održanoj __. __. 2014. godine, **donosi:**

ZAKON

o obrazovanju odraslih Bosansko-podrinjskog kantona Goražde

DIO PRVI

OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

(1) Zakonom o obrazovanju odraslih Bosansko-podrinjskom kantona Goražde (u daljem tekstu Zakonom) uređuje se:

- a. obavljanje djelatnosti obrazovanja odraslih;
- b. opća pitanja u vezi sa organizacijom, finansiranjem, upravljanjem i rukovođenjem procesom obrazovanja odraslih;
- c. uvjeti koje mora ispunjavati organizator obrazovanja odraslih;
- d. prava i obaveze nadležnih organa u oblasti obrazovanja odraslih,
- e. izdavanje javnih isprava, i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti obrazovanja odraslih na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (*u daljem tekstu: Kanton*).

Član 2.

(Opšti interes Kantona)

Opšti interes Kantona je osiguranje visokokvalitetne stručne obuke i obrazovanja odraslih koja doprinosi smanjenju nezaposlenosti, razvoju društva zasnovanog na znanju, održivom razvoju, evropskim vrijednostima i socijalnoj koheziji.

Član 3.

(Obrazovanje odraslih)

(1) Obrazovanje odraslih dio je jedinstvenoga obrazovnog sistema koji obezbjeđuje odraslima tokom cijelog života sticanje kompetencija i kvalifikacija potrebnih za lični i profesionalni razvoj, rad i zapošljavanje, kao i društveno odgovorno ponašanje.

(2) Obrazovanje odraslih obuhvata cjelinu procesa učenja odraslih namijenjenu:

- a. ostvarivanju prava na slobodan razvoj ličnosti;
- b. osposobljavanju za zapošljavanje: sticanju kvalifikacija za prvo zanimanje, prekvalifikaciji, sticanju i produbljivanju stručnih znanja, vještina i sposobnosti;
- c. osposobljavanju za aktivno građanstvo.

Član 4.

(Značenje pojedinih izraza)

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju slijedeća značenja:

- a. *'andragogija'* je nauka koja se bavi učenjem odraslih i didaktičko-metodičkim specifičnostima procesa obrazovanja odraslih. Naglašava razlike u interakcijsko-komunikacijskom aspektu odgoja i obrazovanja odraslih. U većini evropskih zemalja pojam andragogija zamjenjuje se pojmom obrazovanje odraslih (*adult education*). Termin se zadržao u upotrebi na prostoru Balkana, u Holandiji i u američkoj literaturi čiji su autori sljedbenici andragoške misli M. Knowlesa.
- b. *'odrasli'* su lica starija od 15 godina koja nisu završila osnovno obrazovanje, odnosno lica starija od 18 godina koja su završila osnovno obrazovanje u redovnom školovanju i druga lica koja se obrazuju, a da pri tom nemaju status učenika ili studenta;
- c. *'obrazovanje odraslih'* se organizira za odrasle osobe (polazna tačka od koje se definira odraslost kreće se od 15. do 18. godine starosti), ima za cilj zadovoljavanje općih obrazovnih potreba odrasle osobe ili profesionalno stručno usavršavanje. To je dio obrazovnog sistema jedne zemlje koji je, ili bi trebao biti, potpuno ravnopravan s ostalim dijelovima obrazovnog sistema. Uključuje sve oblike učenja (formalno, neformalno i informalno) odraslih osoba.
- d. *'cjeloživotno učenje'* podrazumijeva integraciju formalnog, neformalnog i informalnog učenja kako bi se stekle mogućnosti za stalno unapređenje kvaliteta življenja;
- e. *'formalno obrazovanje'* je učenje usmjereno od strane nastavnika ili instruktora koje se stiče u obrazovnim ustanovama, a prema nastavnim planovima i programima odobrenim od nadležnih obrazovnih vlasti;
- f. *'neformalno obrazovanje'* je organiziran proces učenja i obrazovanja usmjeren ka usavršavanju, specijalizaciji i dopunjavanju znanja, vještina i sposobnosti prema posebnim programima koji su usmjereni na lični razvoj odraslih, rad i zapošljavanje i socijalne aktivnosti;
- g. *'informalno učenje'* je proces samostalnog sticanja znanja, vrijednosti, stavova, sposobnosti i vještina u svakodnevnom životnom, radnom i socijalnom okruženju;
- h. *'prvo zanimanje'* je obrazovanje i osposobljavanje za uključivanje u rad i obavljanje manje složenih poslova nakon završene osnovne škole;
- i. *'dokvalifikacija'* je sticanje novog znanja u okviru istog zanimanja s ciljem povećanja kompetencija, odnosno dodatno stručno obrazovanje prema posebno utvrđenim diferenciranim programima, radi sticanja višeg stepena kvalifikacije u okviru istog zanimanja;
- j. *'prekvalifikacija'* je obrazovanje i osposobljavanje za drugo zanimanje, odnosno obrazovanje i osposobljavanje koje osobi koja je već prethodno stekla neko stručno zvanje, odnosno zanimanje omogućava da stekne nove kompetencije za obavljanje novog zanimanja ili nove profesionalne djelatnosti;
- k. *'specijalizacija'* je obrazovanje i osposobljavanje u okviru istog zanimanja radi sticanja posebnih znanja i radnih vještina;
- l. *'samousmjereno učenje'* odraslih označava aktivnosti u kojima odrasla osoba samostalno uspostavlja kontrolu nad procesom učenja, kao i odgovornost za rezultate učenja;

- m. *'ishodi učenja'* predstavljaju izjavu o tome šta polaznik/učesnik u obrazovnom procesu zna, razumije i može da obavlja na osnovu završenog procesa učenja, definiranih kroz znanje, vještine i stavove.
- n. *'usavršavanje'* je svaki oblik obrazovanja, obuke, osposobljavanja, sticanja kompetencija i sl., nakon završenog početnog obrazovanja ili tokom radnog vijeka koje treba pomoći osobi da poboljša ili aktuelizira svoja već stečena znanja i/ili kompetencije, da stekne nove kompetencije u pogledu profesionalnog napredovanja i da se lično i profesionalno usavršava;
- o. *'osposobljavanje'* je osposobljavanje za uključivanje u rad nakon završene osnovne škole, za obavljanje jednostavnih i manje složenih poslova određenog zanimanja;
- p. *'posebni programi'* su programi za povećanje općeg obrazovanja i povećanje stručnih i drugih kompetencija;
- q. *'javno važeći obrazovni program'* je program obrazovanja koji je donio, odnosno odobrio nadležni organ;
- r. *'znanje'* je rezultat usvajanja informacija kroz proces učenja, odnosno skup činjenica, principa, teorija i praksi koje se odnose na područje rada ili izučavanja;
- s. *'vještine'* predstavljaju sposobnost primjene znanja i korištenja principa "znati kako" da se izvrši određeni zadatak i da se riješi problem;
- t. *'kompetencije'* su sposobnost primjene znanja, vještina i personalnih, socijalnih i metodoloških sposobnosti, na radnom mjestu ili tokom učenja, kako u privatnom tako i u profesionalnom razvoju;
- u. *'pismenost odraslih'* obuhvata:
 1. osnovnu pismenost, kao sposobnost odraslih da komuniciraju na vlastitom jeziku i da s razumijevanjem čitaju i pišu kratke, jednostavne izjave o njihovom svakodnevnom životu;
 2. funkcionalnu pismenost, kao sposobnost odraslih da razumiju i koriste medijske i druge informacije u svrhu planiranja i ostvarenja vlastitog razvoja, kao i sposobnost odraslih da se uključe u aktivnosti u kojima je pismenost, koja podrazumijeva i korištenje informacionih i komunikacionih tehnologija, potrebna za njihovo bolje svakodnevno funkcioniranje i učešće u životu zajednice.

Član 5.

(Principi obrazovanja odraslih)

- (1) Obrazovanje odraslih temelji se na principima:
- a. cjeloživotnog učenja – uvažavanja potreba i mogućnosti odraslih za učenje i razvoj tokom cijelog života;
 - b. racionalnog korištenja obrazovnih mogućnosti, teritorijalne blizine i dostupnosti obrazovanja svima pod jednakim uvjetima, u skladu s njihovim sposobnostima;
 - c. povezivanja obrazovanja sa tržištem rada;
 - d. garancije kvaliteta obrazovne ponude;
 - e. uvažavanja različitosti potreba i mogućnosti, prethodnih znanja i iskustava, te s tim u vezi i specifičnosti obrazovanja i učenja odraslih;
 - f. slobode izbora odgovarajućeg obrazovanja, kao i oblika, metoda i načina učenja;
 - g. dostupnosti i raznovrsnosti obrazovne ponude;

- h. osiguranja odgovarajućeg kvaliteta obrazovanja;
- i. promoviranja jednakih vrijednosti ishoda učenja u formalnom i neformalnom obrazovanju, te informalnom učenju;
- j. profesionalnosti i odgovornosti organizatora obrazovanja odraslih, te profesionalnosti i etičnosti andragošskog kadra;
- k. poštovanja ličnosti i dostojanstva svakog učesnika u procesu obrazovanju odraslih;
- l. informiranja, savjetovanja i vođenja u daljem obrazovanju i/ili karijernom napredovanju.

Član 6.

(Ciljevi obrazovanja odraslih)

(1) Obrazovanje odraslih ima za cilj:

- a. poboljšati obrazovne i kvalifikacione strukture i unapređenje mogućnosti zapošljavanja stanovništva;
- b. omogućiti sticanje najmanje osnovnog obrazovanja;
- c. podizati osnovnu i funkcionalnu pismenost odraslih;
- d. osposobljavati za zapošljavanje odraslih lica koja nemaju završeno formalno obrazovanje i sticanje kvalifikacija za prvo zanimanje;
- e. omogućavati dalje obrazovanje i obuku, odnosno mogućnost dokvalifikacije, prekvalifikacije i kontinuiranog stručnog usavršavanja tokom cijelog radnog i životnog vijeka;
- f. omogućavati obrazovanje i sticanje znanja, vještina i kompetencija u skladu sa ličnim sposobnostima, afinitetima i životnom dobi pojedinca;
- g. omogućavati formalno/javno priznavanje i potvrđivanje rezultata prethodnog učenja odnosno stečenih znanja, vještina i kompetencija, bez obzira na način njihovog sticanja;
- h. stvarati osnove za održivi društveno-ekonomski razvoj na lokalnom, kantonalnom, entitetskom i državnom nivou;
- i. povećati profesionalnu mobilnost i fleksibilnost radno aktivnog stanovništva;
- j. smanjiti siromaštvo, ostvariti jednakosti, socijalnu uključenost i međugeneracijske solidarnost;
- k. unaprijediti kvalitet života – ličnog, porodičnog, prirodnog i socijalnog okruženja;
- l. razvijati demokratiju, interkulturalnost i toleranciju;
- m. omogućiti integraciju u evropski društveni i ekonomski prostor uvažavajući evropske obrazovne okvire.

DIO DRUGI

OBLICI OBRAZOVANJA

Član 7.

(Oblici obrazovanja odraslih)

(1) Obrazovanje odraslih odvija se kroz:

- a. formalno obrazovanje;
- b. neformalno obrazovanje;
- c. informalno učenje;

- d. samousmjerenom učenju.

Član 8.

(Formalno obrazovanje)

- (1) Formalno obrazovanje odraslih je djelatnost koja se realizira u javnim ili privatnim obrazovnim ustanovama verificiranim od strane ministarstva radi sticanja općeg obrazovanja, odgovarajućih kvalifikacija, znanja, vještina i sposobnosti u skladu sa propisanim standardima i nastavnim planovima i programima koje donosi ministarstvo.
- (2) Formalno obrazovanje odraslih obuhvaća:
 - a. osnovno obrazovanje;
 - b. srednjoškolsko obrazovanje; sticanje srednje školske ili stručne spreme, niže stručne spreme, prekvalifikacije, osposobljavanje i usavršavanje;
 - c. visoko obrazovanje.
- (3) Formalno obrazovanje odraslih provodi se u skladu s javno važećim obrazovnim programom.

Član 9.

(Neformalno obrazovanje)

- (1) Neformalno obrazovanje odraslih označava organizovane procese učenja na osnovu posebnih programa usmjerenih na sticanje znanja, sposobnosti i vještina radi lakšeg zapošljavanja, radi sticanja vrijednosti i stavova odraslih za različite socijalne aktivnosti, te za lični razvoj.
- (2) Način, uslovi i vrijeme obrazovanja odraslih, utvrđuju se aktima organizatora neformalnog obrazovanja odraslih.
- (3) Vrijeme organizovanja neformalnog obrazovanja u toku godine utvrđuje se godišnjim programom rada obrazovne institucije koja provodi neformalno obrazovanje.

Član 10.

(Informalno učenje)

- (1) Informalno učenje odraslih predstavlja proces samostalnog sticanja znanja i vještina, prihvaćanja stavova i pozitivnih vrijednosti u svakodnevnom životnom, radnom i socijalnom okruženju.
- (2) Znanja, vještine i sposobnosti stečena informalnim učenjem odrasli mogu dokazati, neovisno o načinu na koji su stečena, polaganjem ispita.

Član 11.

(Samousmjerenom učenju)

- (1) Samousmjerenom učenju se odvija kroz aktivnosti kojima odraslo lice samo uspostavlja proces učenja i odgovornosti za rezultate tog učenja bez neposredne i kontinuirane pomoći drugih.
- (2) Znanja, vještine i sposobnosti stečena samousmjerenim učenjem odrasli mogu dokazati, neovisno o načinu na koji su stečena, polaganjem ispita.

Član 12.

(Javno važeće obrazovanje)

- (1) Javno važeće obrazovanje odraslih je obrazovanje koje se stiče po javno važećem obrazovnom programu osnovnog i srednjeg obrazovanja, ili po prilagođenom javno važećem obrazovnom programu ili dijelu tog programa, u skladu sa posebnim propisom koji uređuje tu oblast obrazovanja.
- (2) Odrasli mogu sticati znanja, vještine i kompetencije po donesenom, odnosno odobrenom programu obrazovanja ili dijelu tog programa, u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Obrazovanje stečeno u smislu stava (2) ovog člana, nakon provjere od strane ovlaštene ustanove je javno važeće obrazovanje i dokazuje se javnom ispravom.

DIO TREĆI

ORGANIZATORI OBRAZOVANJA ODRASLIH

Član 13.

(Organizatori aktivnosti obrazovanja odraslih)

Organizator aktivnosti obrazovanja odraslih (u daljnjem tekstu: organizator aktivnosti) u smislu ovog zakona je:

- a) osnovna i srednja škola;
- b) druga ustanova, javna agencija, javno preduzeće, organizacija nadležna za poslove zapošljavanja, služba za zapošljavanje, privredno društvo, nosioci poslova profesionalne rehabilitacije, poduzetnik, sindikalna organizacija, udruženje, stručno društvo, organizacije za obrazovanje odraslih, centri i organizacije za stručno usavršavanje, za učenje stranih jezika, informacijsko-komunikacijske tehnologije, za obuku i razvoj ljudskih resursa, za obuku vozača, privredna komora, centar za karijerno vođenje i savjetovanje, udruženje poslodavaca, kulturno-obrazovni centar, dom kulture, kao i drugi subjekti registrirani za obrazovnu djelatnost u skladu s propisima kojima se uređuje klasifikacija djelatnosti (u daljnjem tekstu: druga organizacija).

Član 14.

(Javno priznati organizator aktivnosti)

- (1) Osnovna i srednja škola jeste javno priznati organizator aktivnosti, ako ispunjava propisane uslove za tu aktivnost i ima rješenje o verifikaciji koje izdaje Ministarstvo, u skladu sa zakonom kojim se uređuju osnovi sistema obrazovanja i odgoja (u daljnjem tekstu: Zakon) i ovim zakonom.
- (2) Druga organizacija može steći status javno priznatog organizatora aktivnosti, za aktivnosti neformalnog obrazovanja odraslih ako je registrirana za obrazovne djelatnosti, zadovoljava utvrđene standarde i na osnovu odobrenja Ministarstva u skladu s ovim Zakonom.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovoga člana, status javno priznatog organizatora aktivnosti imaju državni organi i ustanove koje u skladu s posebnim zakonom obavljaju stručno usavršavanje i druge aktivnosti obrazovanja odraslih.
- (4) Odobrenje iz stava (2) ovoga člana izdaje se drugoj organizaciji koja ispunjava propisane uslove za organiziranje aktivnosti obrazovanja odraslih u pogledu programa, kadra, prostora, opreme i nastavnih sredstava.

(5) Bliže uslove u pogledu programa, kadra, prostora, opreme i nastavnih sredstava uključujući i uslove za osiguravanje pristupačnosti nastave i programa za osobe s invaliditetom propisuje Ministar.

Član 15.

(Sredstva za osnivanje i rad)

(1) Osnivač ustanove za obrazovanje odraslih na području kantona osigurava sredstva potrebna za osnivanje i rad ustanove, u skladu sa standardima i normativima za realizaciju programa obrazovanja odraslih, kojima se posebno standardiziraju i normiraju prostor, oprema, kadrovi, nastavna sredstava i učila.

(2) Ako ustanove za obrazovanje odraslih osniva više pravnih, odnosno fizičkih lica, svoje međusobne odnose uređuju ugovorom.

(3) Standarde i normative, te način i postupak za utvrđivanje uvjeta koje mora ispunjavati ustanove za izvođenje programa obrazovanja odraslih donosi Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport Bosansko – podrinjskog kantona Goražde (*u daljem tekstu: ministarstvo*).

Član 16.

(Odluka o osnivanju)

(1) Odluka o osnivanju ustanova za obrazovanje odraslih sadrži:

- a. naziv osnivača,
- b. naziv i sjedište institucije,
- c. vrstu programa za koje se osniva,
- d. izvore i način obezbjeđivanja sredstava za rad,
- e. nastavni plan i program po kom će se raditi,
- f. broj nastavnika i drugog osoblja,
- g. zgrade i objekte koji će biti obezbijeđeni i koji će se koristiti,
- h. lice koje će predstavljati i zastupati instituciju i njegova ovlaštenja i odgovornosti,
- i. rok za donošenje opšteg akta, imenovanje organa upravljanja i rukovođenja,
- j. druga pitanja značajna za rad institucije.

Član 17.

(Osnivanje ustanove za obrazovanje odraslih)

(1) Ustanova za obrazovanje odraslih može se osnovati ako:

- a. postoji potreba za njenim osnivanjem (kada se osniva kao javna ustanova);
- b. su obezbijeđena sredstva za finansiranje, odnosno sufinansiranje programa za obrazovanje odraslih;
- c. je osiguran adekvatan prostor koji ispunjava higijensko-tehničke uvjete u skladu sa standardima i normativima prostora i opreme, ima potreban broj predavača, stručnih saradnika i ostalih zaposlenih i;
- d. su obezbijeđena sredstva za rad od strane osnivača.

(2) Osnivač je dužan da, uz zahtjev za izdavanje rješenja o ispunjavanju uslova za osnivanje ustanove za obrazovanje odraslih, ministarstvu dostavi:

- a. osnivački akt;
 - b. elaborat o opravdanosti osnivanja (za javnu ustanovu);
 - c. podatke o licu ovlaštenom za zastupanje;
 - d. dokaz o osiguranim uvjetima i sredstvima za rad.
- (3) Ispunjenost uvjeta za osnivanje ustanove za obrazovanje odraslih utvrđuje komisija koju imenuje ministarstvo.

Član 18.

(Registar ustanova za obrazovanje odraslih)

- (1) Ustanova za obrazovanje odraslih upisuje se u Registar ustanova za obrazovanje odraslih (u daljem tekstu: Registar) koji vodi ministarstvo.
- (2) Bliži propis o postupku utvrđivanja uslova o sadržaju i načinu vođenja Registra donosi ministar.
- (3) U Registar se mogu upisati samo ustanove koje ispunjavaju uslove iz ovog zakona.
- (4) Provjeru uslova za upis u Registar vrši komisija koju formira ministarstvo, a na zahtjev osnivača.
- (5) Ministar donosi rješenje o ispunjenosti uslova iz stava (3) ovog člana.
- (6) Protiv Rješenja iz stava (5) ovog člana može se izjaviti žalba Vladi kantona u roku od 15 dana od dana dostavljanja istog.
- (7) Ustanova se upisuje u Sudski registar i danom upisa stiče status pravnog lica.

Član 19.

(Javne isprave i pečat)

- (1) Ustanova upisana u registre obavezna je voditi dokumentaciju i evidenciju i može izdavati odgovarajuće javne isprave o završenom obrazovanju po javno važećim programima.
- (2) Ustanova upisana u registre obavezna je voditi dokumentaciju i evidenciju i može izdavati certifikate, potvrde o završenoj obuci, potvrde o učešću za neformalne oblike obrazovanja, na osnovu propisa koje donosi ministarstvo.
- (3) Ustanova ima pečat koji se koristi kao dokaz autentičnosti svakog dokumenta koji izdaje.

Član 20.

(Kontrola i prestanak rada)

- (1) Ministarstvo za obrazovanje vrši provjeru ispunjenosti uslova rada institucije upisane u registar iz člana 18. ovog zakona svake četiri godine, a po iskazanoj potrebi i mimo naprijed utvrđenog roka.
- (2) Ako se prilikom kontrole ustanovi da institucija ne obavlja djelatnost na način utvrđen zakonom ili ne ispunjava uslove propisane zakonom, ministarstvo će utvrditi rok za otklanjanje nepravilnosti koji ne može biti duži od šest mjeseci.
- (3) Dok traje rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti iz stava (2) ovog člana i dok ne dobije rješenje kojim se potvrđuje da su utvrđene nepravilnosti otklonjene, obrazovna institucija ne može vršiti prijem i upis polaznika niti obavljati druge aktivnosti koje su uvjetovane otklanjanjem utvrđenih nedostataka.
- (4) Ako obrazovna institucija u roku iz stava (2) ovog člana ne otkloni nepravilnosti, ministarstvo obavezno donosi rješenje o zabrani rada i nalaže brisanje iz Registra.

(5) Protiv Rješenja iz stava (4) ovog člana može se izjaviti žalba Vladi kantona u roku od 15 dana od dana dostavljanja istog.

Član 21.

(Brisanje iz Registra)

(1) Ustanova za obrazovanje se briše iz Registra kada prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom i bližim propisima koje donosi ministar.

(2) Ukidanje i brisanje ustanova za obrazovanje odraslih iz Registra objavljuje se u „Službenim novinama Bosansko – podrinjskog kantona Goražde“.

DIO ČETVRTI

PLANOVI I PROGRAMI OBRAZOVANJA ODRASLIH

Član 22.

(Planovi i programi obrazovanja odraslih)

Obrazovanje odraslih zasniva se na planovima i programima obrazovanja odraslih ili dijelovima odgovarajućih programa za redovne učenike kojima odrasli stižu ključne i stručne kompetencije i kvalifikacije potrebne za lični i profesionalni razvoj, rad i zapošljavanje, kao i društveno odgovorno ponašanje, odnosno dopunjuju znanja, vještine, sposobnosti i stavove.

Član 23.

(Aktivnosti na realizaciji plana i programa obrazovanja odraslih)

Sprovođenje plana i programa obrazovanja se odvija kroz slijedeće aktivnosti:

- a. objavljivanje javnog konkursa za izvođenje odgovarajućih programa obrazovanja,
- b. upis polaznika,
- c. realizaciju plana i programa obrazovanja,
- d. praćenje izvođenja programa obrazovanja i preduzimanje mjera koje su potrebne za unapređivanje te djelatnosti,
- e. planiranje sredstava za finansiranje programa obrazovanja,
- f. organizovanje ispita i
- g. izdavanje javnih isprava.

Član 24.

(Plan obrazovanja odraslih)

(1) Plan obrazovanja odraslih je strateški dokument kojim se utvrđuje opšti javni interes u obavljanju djelatnosti obrazovanja odraslih.

(2) Srednjoročni trogodišnji Plan obrazovanja odraslih iz stava (1) ovog člana, na prijedlog ministarstva, donosi Vlada uz mogućnost izmjena i dopuna na godišnjem nivou.

(3) Pripremanje Plana obrazovanja odraslih vrši Ministarstvo u skladu sa strategijom i politikom obrazovanja i na osnovu pribavljenih mišljenja i iskazanih potreba, a posebno Ministarstva pravosuđa, uprave i radnih odnosa i Službe za zapošljavanje Bosansko – podrinjskog kantona Goražde, Ministarstva za privredu Bosansko – podrinjskog kantona Goražde, Privredne komore, obrtničke komore i udruženja poslodavaca Bosansko – podrinjskog

kantona Goražde, organa jedinice lokalne samouprave, nadležnih ministarstava kao i na osnovu sopstvenih saznanja.

- (4) Plan obrazovanja utvrđuje:
- a. prioritetne obrazovne oblasti obrazovanja odraslih;
 - b. raspoređivanje programa obrazovanja odraslih na jedinice lokalne zajednice;
 - c. okvirni obim sredstava za obrazovanje odraslih;
 - d. programe rada i dinamiku njihovog ostvarivanja.

Član 25.

(Program obrazovanja odraslih)

(1) Program obrazovanja odraslih je službeni dokument kojim se utvrđuju nastavni sadržaji koji će se realizirati u tom procesu, a koji donosi Ministarstvo, na prijedlog relevantnih institucija i struktura, ako je riječ o formalnom obrazovanju, dok programe neformalnog obrazovanja donosi ustanova koja organizira takav vid obrazovanja.

(2) Programom obrazovanja odraslih se propisuju nastavne oblasti i forme nastavnog rada kao i metodičko-didaktička uputstva za njihovu realizaciju, a za neformalno obrazovanje se predlažu nastavne oblasti i forme nastavnog rada kao i metodičko-didaktička uputstva za njihovu realizaciju.

(3) Program obrazovanja odraslih je prilagođen odgovarajućem stepenu obrazovanja, kao i dobi polaznika, njihovom prethodnom obrazovanju, znanju, vještinama i sposobnostima.

Član 26.

(Svrha programa obrazovanja odraslih)

(1) Obrazovanje odraslih obuhvaća programe obrazovanja kojima odrasli stiču ključne stručne kompetencije i kvalifikacije potrebne za lični i profesionalni razvoj, radi zapošljavanja, odnosno dopunu znanja, vještine i sposobnosti:

- a. čitanja, pisanja i računanja,
- b. vladanja maternjim i stranim jezicima
- c. vladanja informacijsko-komunikacijskom tehnologijom,
- d. za rad u struci,
- e. za poduzetništvo i menadžment
- f. kreativnog izražavanja i sudjelovanja u kulturnim i umjetničkim događajima,
- g. za odgovorno obavljanje temeljnih građanskih prava i dužnosti i znanja o aktivnom građanstvu,
- h. za očuvanje i zaštitu okoliša, posebne socijalne vještine i sposobnosti, te druga znanja, vještine i stavovi.

Član 27.

(Sadržaj Programa obrazovanja odraslih)

- (1) Programom obrazovanja utvrđuje se:
- a. naziv programa,
 - b. nastavni sadržaji,
 - c. oblik izvođenja programa,
 - d. trajanje programa i način provjere,

- e. završetak programa i mogućnosti daljeg napredovanja i usavršavanja (horizontalna i vertikalna prohodnost),
- f. školska ili stručna sprema ili zanimanje ili opis znanja, vještina i sposobnosti koje se stižu završetkom programa,
- g. uslovi za upis,
- h. kadrovski, didaktički i prostorni uslovi za realizaciju programa,
- i. kadrovski potencijali za realizaciju nastavnih sadržaja,
- j. pedagoške osnove sa naglaskom na didaktičko-metodičke zahtjeve za realizaciju programa,
- k. praćenje, vrednovanje i evaluacija programa i postignuća.

- (2) Program iz stava (1) ovog člana prilagođen je ciljnoj grupi.
- (3) Program prekvalifikacije odraslih provodi se u skladu sa javno važećim programom.
- (4) Programom osposobljavanja utvrđuje se minimum prethodnog obrazovanja, znanja i vještina neophodnih za uspješno pohađanje programa.
- (5) Programom usavršavanja utvrđuju se i dodatna znanja i vještine u određenoj oblasti u odnosu na trenutnu kvalifikaciju polaznika.

Član 28.

(Odobranje izvođenja programa obrazovanja odraslih)

- (1) Zahtjev za akreditaciju programa u sistemu formalnog obrazovanja odraslih, institucija registrirana za tu djelatnost podnosi ministarstvu.
- (2) Uz zahtjev se prilažu:
 - a. program obrazovanja odraslih,
 - b. dokazi o kompetencijama stručnih lica koji će realizirati programe obrazovanja,
 - c. dokazi o obezbijedenosti adekvatnog prostora, opreme i nastavnih sredstava,
 - d. dokazi o obezbijedenosti materijalnih sredstava za izvođenje programa obrazovanja,
 - e. dokaz o uplati naknade na ime troškova provođenja postupka provjere ispunjenosti uslova za rad.
- (3) Vlada, na prijedlog ministarstva, donosi odluku o visini naknade iz stava (2) tačka e. ovog člana.
- (4) Rješenje o ispunjenosti uslova za izvođenje programa obrazovanja kojim se dodjeljuje akreditacija donosi ministarstvo.
- (5) Protiv Rješenja iz stava (4) ovog člana može se izjaviti žalba Vladi kantona u roku od 15 dana od dana dostavljanja istog.
- (6) Pravilnik kojim se preciznije uređuje proces i način provjere ispunjenosti uslova za rad i akreditaciju donosi ministar.

Član 29.

(Načini izvođenja programa za obrazovanje odraslih i predavači)

- (1) Program se može izvoditi: redovnom nastavom, konsultativno-instruktivnom nastavom, dopisno-konsultativnom nastavom, otvorenom nastavom, telenastavom, nastavom na daljinu, multimedijski, te na drugi primjeren način.

- (2) Program može imati modularnu strukturu.
- (3) Program izvode: učitelji, nastavnici, profesori, stručni saradnici, predavači, treneri, voditelji i drugi andragoški kadrovi.
- (4) Andragoški kadrovi moraju ispunjavati uvjete propisane programom.

Član 30.

(Izvođači programa obrazovanja odraslih)

- (1) Zadatak izvođača programa obrazovanja odraslih je da osiguraju uvažavanje općih načela i ciljeva obrazovanja odraslih, ostvarivanje i unapređivanje programa obrazovanja odraslih.
- (2) Nastavnik je lice koje ostvaruje nastavu i druge oblike obrazovnog rada u osnovnoj i srednjoj školi u skladu sa Zakonom, posebnim zakonom i ovim zakonom.
- (3) Predavač, trener, voditelj, instruktor i drugi su lica koja, osim odgovarajućeg obrazovanja utvrđenog standardom kvalifikacije, imaju kompetencije utvrđene programom aktivnosti obrazovanja odraslih i andragoške kompetencije.

Član 31.

(Programi formalnog obrazovanja odraslih)

Programi formalnog obrazovanja odraslih obuhvataju:

- a. osnovno obrazovanje odraslih,
- b. programe za sticanje srednje stručne spreme,
- c. programe za sticanje visoke stručne spreme,
- d. programe za sticanje prvog zanimanja,
- e. programe prekvalifikacije,
- f. programe dokvalifikacije,
- g. programe osposobljavanja.

Član 32.

(Programi neformalnog obrazovanja odraslih)

Programi neformalnog obrazovanja odraslih obuhvataju:

- a. programe osposobljavanja,
- b. programe usavršavanja,
- c. programe zaštite okoline i ekologije,
- d. programe stranih jezika,
- e. programe obuke za rad na računaru,
- f. programe preduzetništva i menadžmenta,
- g. programe rada u struci,
- h. programe iz poznavanja nauke i tehnologije,
- i. programe kreativnog i umjetničkog izražavanja, i
- j. programe za sticanje drugih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za određene poslove,
- k. programe koji nastaju u skladu sa zahtjevima i potrebama tržišta rada.

Član 33.

(Ogledni programi)

- (1) Kada postoji potreba zbog uvođenja organizacionih promjena, primjene savremene tehnologije, zahtjeva tržišta rada za deficitarnim zanimanjima, programi obrazovanja ili dijelovi programa mogu se uvoditi i provjeravati oglednim programom, na prijedlog ustanove, udruženja poslodavaca, privredne komore, obrtničke komore, zavoda za zapošljavanje ili drugih zainteresiranih organizacija.
- (2) Organizatora obrazovanja odraslih koji će izvoditi ogledni program određuje Ministarstvo.
- (3) Izvođenje oglednog programa prati ministarstvo.

Član 34.

(Privredne komore i Udruženja poslodavaca)

- (1) Privredne komore i udruženja poslodavaca predlažu zanimanja za koja se pripremaju odgovarajući programi iz člana 33. ovog Zakona.
- (2) Privredne komore i udruženja poslodavaca:
 - a. organiziraju savjetovanja i specijalizacije za zaposlene;
 - b. učestvuju u koncipiranju programa učenja uz rad;
 - c. predlažu standarde praktičnih znanja;
 - d. predlažu programe usvršavanja i osposobljavanja;
 - e. vode registar poslodavaca kod kojih se obavlja praktičan rad.
- (3) Način provjere i verifikacije komore i poslodavaca kod kojih se obavlja praktičan rad, sadržaj i način vođenja registra poslodavaca utvrđuje se pravilnikom koji donosi Ministarstvo, na prijedlog Privredne komore.

Član 35.

(Programi obrazovanja odraslih koji se realiziraju kroz praktičan rad)

- (1) Programi obrazovanja koji se realiziraju kroz praktičan rad mogu se ostvariti kod organizatora obrazovanja, kod drugog organizatora obrazovanja ili poslodavca.
- (2) Ako se praktičan rad izvodi u objektima koji ne pripadaju organizatoru obrazovanja, međusobna prava i obaveze organizatora obrazovanja i drugog organizatora obrazovanja ili poslodavca uređuju se ugovorom, a međusobna prava polaznika obrazovanja i drugog organizatora obrazovanja ili poslodavca ugovorom o praktičnom radu.

Član 36.

(Osposobljavanje kod poslodavaca)

- (1) Poslodavac može, radi prilagođavanja tržišnim zahtjevima i promjenama, novim tehnološkim i radnim procesima, organizovati različite oblike osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana mogu u skladu sa ovim Zakonom da certificiraju stečeno znanje, vještine i sposobnosti u Javnoj ustanovi - školi imenovanoj od strane Vlade koja o tome izdaje javnu ispravu.

Član 37.

(Godišnji program rada)

Na osnovu Programa obrazovanja odraslih iz člana 31. ovog zakona, ustanove koje vrše obrazovanje odraslih, donose godišnji program rada za svaku školsku godinu.

Član 38.

(Verifikacija informalno stečenog znanja i vještina)

Znanja i vještine stečene putem informalnog i samousmjerenog učenja verificiraju se u skladu sa ovim Zakonom, polaganjem ispita u Javnoj ustanovi - školi koju odredi Vlada.

Član 39.

Kompetencije i kvalifikacije

- (1) Kompetencije, u smislu ovog zakona, jesu sposobnost upotrebe stečenih znanja, vještina i stavova u različitim životnim situacijama.
- (2) Ključne kompetencije, u smislu ovog zakona, jesu sposobnost upotrebe stečenih znanja, vještina i stavova, neophodnih za osobni, socijalni i profesionalni razvoj i dalje učenje.
- (3) Stručne kompetencije, u smislu ovog zakona, jesu sposobnost upotrebe stečenih znanja, vještina i stavova, neophodnih za obavljanje radnih aktivnosti.
- (4) Kvalifikacija, u smislu ovog zakona, jeste formalno priznanje stečenih ključnih i stručnih kompetencija utvrđenih standardima, u skladu sa ovim zakonom.
- (5) Kompetencije i kvalifikacije mogu se stiču formalnim i neformalnim obrazovanjem i informalnim učenjem.

Član 40.

Standard kvalifikacije

- (1) Standard kvalifikacije, u smislu ovog zakona, obuhvata standard ključnih i standard stručnih kompetencija i uslove za njihovo dostizanje.
- (2) Standard ključnih kompetencija, u smislu ovog zakona, obuhvata opće standarde postignuća i posebne standarde postignuća u osnovnom i u općem srednjem i umjetničkom obrazovanju odraslih.
- (3) Standard stručnih kompetencija, u smislu ovog zakona, obuhvata posebne standarde postignuća (ishode učenja) utvrđenih za stručno obrazovanje i obučavanje.
- (4) Uslovi iz stava (1) ovog člana odnose se na: odrasle koji se uključuju u obrazovnu aktivnost, prostor, opremu i kadrove organizacije kod kojih se stječu, odnosno priznaju kompetencije i kvalifikacije i postupke za priznavanje prethodnog učenja.

Član 41.

Način sticanja kvalifikacije

- (1) Odrasli može steći kvalifikaciju ili njen dio, ključne ili stručne kompetencije, u skladu sa utvrđenim standardom kod javno priznatog organizatora aktivnosti.
- (2) Odrasli može steći kvalifikaciju ili njen dio, ključne ili stručne kompetencije, u skladu sa utvrđenim standardom i u postupku za priznavanje prethodnog učenja kod javno priznatog organizatora aktivnosti koji ima rješenje za obavljanje aktivnosti iz člana 14. stav (1) ovog zakona.

DIO PETI

Član 42.

(Polaznik/ca obrazovanja)

- (1) Odrasli koji se upisuju u program obrazovanja za odrasle stiču status polaznika/ce obrazovanja, a status kandidata uključivanjem u postupak priznavanja prethodnog učenja.
- (2) Polaznik/ca obrazovanja odraslih u smislu ovog Zakona može biti lice starije od 15 godina koje nije završilo osnovno obrazovanje, odnosno lice koje je starije od 18 godina, a da pri tom nema status učenika ili studenta.

Član 43.

(Prava i obaveze zaposlenog polaznika programa obrazovanja)

- (1) Zaposleni polaznik programa obrazovanja ima pravo na odsustvo sa posla radi obrazovanja i osposobljavanja, u zavisnosti od složenosti i dužine trajanja Programa obrazovanja, u skladu sa zakonom i aktom poslodavca.
- (2) Međusobna prava i obaveze između zaposlenog polaznika obrazovanja i poslodavca uređuju se ugovorom ili drugim aktom poslodavca.

Član 44.

(Upis polaznika)

- (1) Upis polaznika u programe formalnog obrazovanja odraslih vrši se po osnovu konkursa, koji objavljuje organizator obrazovanja odraslih.
- (2) Programom obrazovanja odraslih propisuju se opći i posebni uvjeti koje mora ispunjavati polaznik obrazovanja odraslih.
- (3) Pored opštih i posebnih uvjeta utvrđenih programom obrazovanja odraslih, konkurs sadrži i:
 - a. broj mjesta za upis,
 - b. broj i naziv akta o odobravanju izvođenja programa obrazovanja,
 - c. način izvođenja programa obrazovanja i forme nastave,
 - d. trajanje programa obrazovanja i uslova za njegovo završavanje,
 - e. naziv i značaj javne isprave koja se izdaje po završetku programa obrazovanja,
 - f. visinu školarine po pojedinom polazniku obrazovanja, odnosno po ispitu, ukoliko obrazovanje nije finansirano ili sufinansirano iz javnih prihoda,
 - g. popis potrebne dokumentacije za upis.
- (4) Ako se na konkurs prijavi više kandidata nego što ih je moguće upisati u program obrazovanja odraslih, organizator programa obrazovanja je dužan da prilikom izbora kandidata uzima u obzir stepen ispunjenosti uslova u pogledu prethodnog obrazovanja, iskustva ili posebnih psihofizičkih aktivnosti.
- (5) Upis polaznika može se izvršiti i bez konkursa, a na osnovu direktnog sporazuma koji se dokazuje ugovorom između poslodavca i ustanove za obrazovanje odraslih.
- (6) Uvjete upisa za neformalne programe obrazovanja određuje organizator obrazovanja.

Član 45.

(Ugovor o obrazovanju)

- (1) Organizator obrazovanja i polaznik, odnosno naručilac usluge, zaključuju ugovor o obrazovanju i osposobljavanju u pisanoj formi kojim se uređuju njihova međusobna prava i obaveze.
- (2) Ugovor o obrazovanju i osposobljavanju obavezno sadrži slijedeće osnovne elemente:
 - a. prava i obaveze organizatora, u cilju osiguranja kvalitetnog obrazovanja i osposobljavanja polaznika,
 - b. prava i obaveze polaznika u skladu sa programom obrazovanja, te pravo da samostalno napusti program obrazovanja ili se ispiše iz institucije za obrazovanje odraslih,
 - c. definisanu cijenu realizacije programa obrazovanja i opis troškova obrazovanja i osposobljavanja,
 - d. trajanje programa obrazovanja i osposobljavanja,
 - e. način raskida ugovora,
 - f. način rješavanja sporova,
 - g. nadležnost suda u slučaju spora.

Član 46.

(Ocjenjivanje polaznika/ca i izdavanje isprava)

- (1) Ocjenjivanje polaznika obrazovanja odraslih za stjecanje osnovnog i srednjeg obrazovanja vrši se u skladu sa propisima koji reguliraju te oblasti obrazovanja, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Polazniku programa osnovnog obrazovanja nakon završenog od prvog (I) do petog (V) razreda izdaje se knjižica, nakon završenog od šestog (VI) do osmog (VIII) uvjerenje, a nakon završenog devetog (IX) razreda, svjedodžba.
- (3) Polazniku programa srednjeg obrazovanja odraslih za stjecanje srednje stručne spreme na kraju svakog završenog razreda izdaje se svjedodžba, a nakon završnog ispita svjedodžba o završnom ispitu ili diploma.
- (4) Polazniku programa prekvalifikacije i dokvalifikacije, po završetku programa izdaje se svjedodžba o završnom ispitu, odnosno diploma o stjecanju kvalifikacije.
- (5) Polazniku koji završi javno važeći program osposobljavanja izdaje se uvjerenje o osposobljenosti.
- (6) Polazniku koji završi javno važeći program usavršavanja izdaje se uvjerenje o usavršavanju.

Član 47.

(Rokovi formalnog obrazovanja)

- (1) Organizator formalnog obrazovanja odraslih svoje aktivnosti provodi u rokovima i skladu sa ovim Zakonom.
- (2) Izvođenje programa za sticanje osnovnog obrazovanja za odrasle traje za prvi (I), drugi (II), treći (III), četvrti (IV) i peti (V) razred po tri mjeseca, za šesti (VI) i sedmi (VII) razred šest mjeseci i osmi (VIII) i deveti (IX) razred po šest mjeseci.
- (3) Izvođenje programa za sticanje srednje stručne spreme odraslih traje godinu manje od izvođenja programa za obrazovanje redovnih učenika.
- (4) Izvođenje programa prekvalifikacije traje najmanje šest mjeseci.

(5) Izvođenje javno važećeg programa osposobljavanja traje najmanje 120 sati, osim u slučajevima odgovora na hitne potrebe tržišta rada iz dijela sedam ovog Zakona.

Član 48.

(Rokovi neformalnog obrazovanja)

- (1) Izvođenje neformalnog programa obrazovanja nije vremenskih ograničeno.
- (2) Neformalno obrazovanje odraslih se provodi, prema iskazanoj potrebi, tokom cijele godine u skladu sa zakonom.

Član 49.

(Zasnivanje radnog odnosa u ustanovama za obrazovanje odraslih)

- (1) Andragoški kadrovi zasnivaju radni odnos u ustanovama za obrazovanje odraslih u skladu sa odredbama Zakona o radu.
- (2) U slučaju kada rad andragoškog kadra ne prelazi polovinu punog radnog vremena, ustanova za obrazovanje odraslih može s andragoškim/om zaposlenikom/com sklopiti ugovor o djelu.

Član 50.

(Stručno usavršavanje)

- (1) Andragoški kadrovi imaju pravo i obavezu stručnog i andragoškog usavršavanja.
- (2) Ustanova za obrazovanje odraslih dužna je jednom godišnje organizirati andragoško stručno usavršavanje za svoje uposlenike.

Član 51.

(Dokazivanje znanja, vještina i sposobnosti)

- (1) Polaznici programa obrazovanja obavezno polažu ispit provjere znanja iz svake oblasti propisane programom obrazovanja.
- (2) Lica koja su znanja i vještine stekla u procesu informalnog učenja ili u procesu samousmjerenog učenja, imaju pravo da kroz formu ispita pokažu stepen osposobljenosti za obavljanje određenih poslova, na osnovu čega mogu steći odgovarajući sertifikat.
- (3) Odrasli mogu dokazati znanja, vještine i sposobnosti, neovisno o načinu na koji su stečena, polaganjem ispita.
- (4) Ispite iz stava (3) ovoga člana organizira i provodi ustanova za obrazovanje odraslih koja izvodi program za sticanje istih znanja, vještina i sposobnosti i koja dobije ovlaštenje ministarstva za provođenje ispita za verificiranje prethodno stečenog znanja, vještina i kompetencija kroz neformalno obrazovanje ili informalno učenje.
- (5) Za organiziranje ispita iz stava (4) ovoga člana ustanova formira komisiju stručnjaka definisanih programom obuke.
- (6) Komisija iz stava (5) ovoga člana ima tri člana.
- (7) Ministar posebnim aktom propisuje način organiziranja, nadzora i provođenja ispita iz stava (3) ovoga člana, kao i formu i sadržaj javnih isprava koje se mogu steći kroz programe obrazovanja.

Član 52.

(Pomoćnički i majstorski ispit i ispit za obavljanje obrta)

- (1) Polaganje pomoćničkih ispita, majstorskih ispita i ispita o stručnoj osposobljenosti za obavljanje vezanih obrta, naziv, sadržaj i oblik isprave koja se stiče polaganjem navedenih ispita i nadzor nad zakonitošću organiziranja i provođenja ispita provodi se u skladu sa odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/09, 52/02, 29/03 i 11/05).
- (2) Program za polaganje majstorskog ispita za svako zanimanje donosi ministarstvo.

DIO ŠESTI

ANDRAGOŠKA DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJE O OBRAZOVANJU ODRASLIH

Član 53.

(Dokumentacija)

- (1) Ustanove za obrazovanje odraslih vode andragošku dokumentaciju.
- (2) Sadržaj, oblik te način vođenja i čuvanja andragoške dokumentacije propisuje ministarstvo.

Član 54.

(Evidencija)

- (1) Ustanovama za obrazovanje odraslih, programima, polaznicima, radnicima vodi se evidencija, te evidencije o drugim podacima važnim za praćenje stanja i razvoj djelatnosti.
- (2) Sadržaj i način vođenja evidencija iz stava (1) ovoga člana propisuje ministarstvo.

DIO SEDMI

OBUKA ODRASLIH U CILJU ODGOVORA NA HITNE POTREBE TRŽIŠTA RADA

Član 55.

(Zahtijev za organizovanje brze obuke)

- 1) U cilju odgovora na hitne potrebe tržišta rada poslodavac može ministarstvu podnijeti zahtijev za organizovanje brze obuke.
- 2) Uz zahtijev je potrebno dostaviti slijedeće podatke:
 - a) potreban broj kandidata za obuku
 - b) vrsta obuke
 - c) trajanje obuke
 - d) obrazloženje potrebe za hitnom obukom

Član 56.

(Obaveze ministarstva)

- (1) Ministarstvo će cijeliti zahtijev o hitnosti potrebe tržišta rada, te u slučaju da ocijeni da je isti opravdan, a u skladu sa postojećim resursima, donijeti Odluku o ispunjavanju uslova te preduzeti slijedeće aktivnosti i to:

- a. U roku od 7 dana od dana dostavljenog zahtjeva ostvariti saradnju sa Službom za zapošljavanje, te definisati potrebnu strukturu kandidata sa kojima raspolaže Služba za zapošljavanje, odnosno utvrditi potencijalni broj kandidata za pristupanje obuci.
- b. U roku od 30 dana od dana dostavljenog zahtjeva donijeti Nastavni plan i program u skladu sa EU VET modularnim principima, a koji će biti pripremljen u saradnji sa poslodavcem, u skladu sa potrebnim ishodima učenja;
- c. U roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva odrediti obrazovnu ustanovu koja će vršiti stručno teorijsku nastavu.

(2) Protiv Odluke ministarstva iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Vladi kantona u roku od 15 dana od dana dostavljanja iste.

Član 57.

(Trajanje obuke)

- (1) Obuka iz prethodnog člana ne može biti kraća od 70 sati (teorijske i praktične nastave) niti duža od 150 sati (teorijske i praktične nastave).
- (2) Trajanje obuke će se utvrditi u nastavnom planu i programu za svaku vrstu obuke posebno.

Član 58.

(Polaganje ispita i certificiranje)

- (1) Obrazovna ustanova koja vrši obuku, organizira polaganje ispita u skladu sa ovim Zakonom
- (2) Kandidatima koji uspješno polože ispit obrazovna ustanova izdaje certifikat koji je propisan od strane Ministarstva i isti se objavljuje u Službenim novinama kantona.

Član 59.

(Pravilnik o uslovima i načinu obuke odraslih u cilju odgovora na hitne potrebe tržišta rada)

Ministarstvo će u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti Pravilnik o uslovima i načinu obuke odraslih u cilju odgovora na hitne potrebe tržišta rada.

DIO OSMI

PRAĆENJE I RAZVOJ OBRAZOVANJA ODRASLIH

Član 60.

(Vijeće za obrazovanje odraslih)

- (1) U praćenju i ostvarivanju obrazovanja odraslih učestvuju vijeće za obrazovanje odraslih (u daljem tekstu: Vijeće), radi efikasnijeg praćenja i ostvarivanja obrazovanja odraslih, za čiji rad obezbeđuju i finansijska sredstva.
- (2) Kanton može formirati Vijeće za obrazovanje odraslih i kao dio postojećeg socio-ekonomskog vijeća.

Član 61.

(Zadaci Vijeća za obrazovanje odraslih)

Vijeće je stručno i savjetodavno tijelo koje ima sljedeće zadatke:

- a. donosi Plan obrazovanja odraslih za period od jedne godine u skladu sa trogodišnjim srednjoročnim planom, uz prethodno pribavljeno mišljenje službe za zapošljavanje, Privredne komore, Obrtničke komore, udruženja poslodavaca i nadležnih ministarstava.
- b. prati stanje i predlaže mjere za razvoj obrazovanja odraslih;
- c. predlaže, odnosno daje mišljenja na prijedloge zakonskih i drugih propisa;
- d. predlaže finansiranje programa obrazovanja odraslih za koje se osiguravaju sredstva u budžetu.

Član 62.

(Jednodišnji Plan obrazovanja odraslih)

Plan obrazovanja iz člana 60., tačke a., utvrđuje:

- a. ministarstva koja su nadležna za obrazovanje odraslih;
- b. prioritetne obrazovne oblasti obrazovanja odraslih;
- c. programe rada i dinamiku njihovog ostvarivanja;
- d. raspoređivanje programa obrazovanja odraslih na jedinice lokalne samouprave;
- e. okvirni obim sredstava za obrazovanje odraslih.

Član 63.

(Imenovanje i način rada Vijeća za obrazovanje odraslih)

- (1) Vijeće čine predsjednik/ica i najmanje pet članova/ica, koje imenuje vlada kantona, na prijedlog ministarstva, na razdoblje od četiri godine, vodeći računa o zastupljenosti ustanova za obrazovanje odraslih poslodavaca i sindikata.
- (2) Način rada Vijeća uređuje se poslovníkom.
- (3) Članovi/ce Vijeća imaju pravo na naknadu za svoj rad u skladu s odlukom koju donosi ministarstvo.

Član 64.

(Odgovornost za provođenje obrazovanja i obuke odraslih)

- (1) Stručna obuka i obrazovanje odraslih je zajednička odgovornost Kantona, jedinica lokalne samouprave, poslodavaca, zaposlenika, privrednih i stručnih asocijacija, udruženja, naučno-istraživačkih i obrazovnih institucija i pojedinaca.
- (2) Radi prilagođavanja industrijskim promjenama, Vlada kantona će osigurati podršku razvoju sistema cjeloživotnog učenja kroz:
 - a. obuku i prekvalifikaciju u cilju lakše integracije i reintegracije radnika u tržište rada;
 - b. olakšavanje pristupa obrazovanju i ohrabivanje mobilnosti instruktora, treniranih i posebno mladih ljudi,
 - c. podršku kooperaciji u organizaciji obrazovanja, obuke i treninga između obrazovnih institucija, socijalnih partnera i preduzeća,
 - d. osposobljavanju za zapošljavanje uz obuku uz rad, obuci nezaposlenih odraslih lica, osposobljavanje za zapošljavanje kroz dalje obrazovanje i obuku, dokvalifikaciju i prekvalifikaciju,

- e. omogućavanje obrazovanja i sticanje znanja i vještina koje odgovaraju ličnim mogućnostima, potrebama, zahtjevima rada i posla, radnom i društvenom okruženju, te životnom dobu pojedinca,
- f. promovisanje kreativnosti, konkurentnosti, upošljivosti i duha preduzetništva, omogućavanje prilagođavanja na tehnološke promjene i potrebe za savremenim vještinama doprinoseći time ukupnoj produktivnosti društva,
- g. mjere na postizanju osnovnih obrazovnih kompetencija za što veći broj osoba u oblasti interneta, društvenih mreža, drugih digitalnih znanja, vještine i komunikacija, komunikacije na stranom jeziku, osnovna znanja o nauci i tehnologiji,
- h. kulturnu svjesnost i izražavanje, društvene i građanske kompetencije,
- i. uključivanje u proces obrazovanja ljudi svih dobi uključujući i one sa posebnim potrebama, marginalizovane socijalne grupe bez obzira na njihov društveno-materijalni status, borba protiv društvene isključenosti uslovljene niskim nivoom prvobitnog obrazovanja, nezaposlenošću i izolacijom u ruralnoj sredini,
- j. doprinos ličnom intelektualnom i duhovnom razvoju odrasle osobe kroz ostvarenje veće lične ispunjenosti, poboljšanog zdravlja i dobrobiti pojedinca, kao i pojačanog samopoštovanja, stvaranje svijesti i poštovanja za ljudska prava i demokratiju, kao i osjetljivosti za druge ljude i kulture.

Član 65.

(Obaveze Ministarstva za obrazovanje)

- (1) Ministarstvo će, u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, uspostaviti i ažurno voditi Registar iz člana 18. ovog zakona.
- (2) Ministarstvo je zaduženo za praćenje, razvoj, vrednovanje i unapređenje sistema obrazovanja odraslih.
- (3) U obavljanju djelatnosti iz stava (2) ovoga člana:
 - a. objavljuje konkurse za izvođenje odgovarajućih programa obrazovanja koji se finansiraju iz budžeta kantona;
 - b. proglašava javno važećim programe;
 - c. obavlja analitičke i razvojne poslove u oblasti obrazovanja odraslih;
 - d. usklađuje prijedloge stručnih tijela;
 - e. obavlja nadzor nad radom ustanova za obrazovanje odraslih;
 - f. obavlja stručnu i savjetodavnu djelatnost;

Član 66.

(Obaveze Ministra za obrazovanje)

Ministar za obrazovanje će u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti slijedeće pravilnike:

- a. Pravilnik za izradu i izdavanje sertifikata,
- b. Pravilnik o minimalnim uslovima, površini i standardima prostorija,
- c. Pravilnik o finalnom ispitivanju,
- d. Pravilnik o postupku utvrđivanja uslova o sadržaju i načinu vođenja registra institucija za obrazovanje odraslih iz člana 18. ovog zakona.

DIO DEVETI
FINANSIRANJE OBRAZOVANJA ODRASLIH

Član 67.

(Nosioci troškova programa obrazovanja)

- (1) Troškovi za sticanje osnovnog obrazovanja odraslih koji imaju stalno mjesto prebivališta u Kantonu osiguravaju se iz Budžeta kantona i donatorskih izvora.
- (2) Za lica koja se nalaze na evidenciji nezaposlenih osoba Službe za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona Goražde (*u daljem tekstu: služba za zapošljavanje*), a koji imaju najviše završeni četvrti (IV) stepen obrazovanja i koji su na prijedlog službe za zapošljavanje upućeni na obuku javno priznatih programa obrazovanja odraslih, obuku osoba sa onesposobljenjem i verifikaciju informalno stečenih znanja i vještina, nosilac troškova obrazovanja je Služba za zapošljavanje.
- (3) Za sticanje ostalih vidova obrazovanja i osposobljavanja odraslih, troškove obrazovanja snose polaznici programa obrazovanja, poslodavci, zavod/službe za zapošljavanje ili druga zainteresovana pravna i fizička lica.
- (4) Osobe mlađe od 18 (*osamnaest*) godina ne mogu biti nosioci troškova programa obrazovanja izuzev u slučajevima propisanim ovim zakonom.

Član 68.

(Značaj i finansiranje)

- (1) Obrazovanje odraslih je zajednička odgovornost Kantona, jedinica lokalne samouprave, poslodavaca, zaposlenika, privrednih i stručnih asocijacija, udruženja, obrazovnih ustanova i pojedinaca.
- (2) Sredstva za finansiranje obrazovanja odraslih mogu biti obezbjeđena iz javnih sredstava, sredstava poslodavaca, polaznika i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Član 69.

(Sredstva koja osigurava budžet kantona)

- (1) U budžetu kantona obavezno se osiguravaju sredstva za:
 - a. troškove izvođenja programa osnovnog obrazovanja odraslih;
 - b. troškove praćenja, unapređivanja i razvoja obrazovanja odraslih.
- (2) U budžetu kantona se mogu osigurati sredstva za troškove izvođenja programa srednjoškolskog obrazovanja odraslih osoba koje imaju završenu samo osnovnu školu, te druge programe obrazovanja u skladu sa Planom obrazovanja odraslih iz člana 24. ovog Zakona;

Član 70.

(Sredstva koja osigurava jedinica lokalne samouprave)

- (1) U budžetu jedinice lokalne samouprave osiguravaju se sredstva za:
 - a. investicije i investicijsko održavanje u ustanovama za obrazovanje odraslih kojima je osnivač;
 - b. materijalne troškove poslovanja u svrhu obavljanja djelatnosti obrazovanja odraslih u ustanovama za obrazovanje odraslih kojima je osnivač;

(2) U budžetu jedinice lokalne samouprave mogu se osigurati sredstva za troškove izvođenja programa.

Član 71.

(Sredstva javnih ustanova)

(1) Sredstva javnih ustanova osnovanih od strane Kantona mogu se koristiti za finansiranje ili sufinansiranje akreditovanih programa obrazovanja ili novih programa obrazovanja koji su posebno dizajnirani za određene kategorije osoba i koji se provode u skladu sa Planom stručne obuke i obrazovanja odraslih.

Član 72.

(Sredstva finansiranja iz drugih izvora)

(1) Troškovi obrazovanja odraslih koji nisu pokriveni iz javnih sredstava mogu biti finansirani iz sredstava polaznika programa obrazovanja, poslodavaca, zavoda/službi za zapošljavanje, kroz posebne projekte, kao i sredstava drugih zainteresiranih pravnih i fizičkih lica.

Član 73.

(Finansijski podsticaji)

(1) Iz budžeta kantona i budžeta jedinica lokalne samouprave mogu se odobriti finansijski podsticaji ustanovama za obrazovanje odraslih za:

- a. opremanje nastavnim i drugim materijalnim sredstvima;
- b. razvoj i provođenje programa.

Član 74.

(Grantovi)

(1) Projekti u okviru kojeg je planirana implementacija programa obuke i obrazovanja odraslih koji se provode na području Kantona, imaju pravo na sufinansiranje troškova iz budžeta Kantona do 20 % budžeta projekta ukoliko je finansiranje većinskog dijela projekta odobreno iz sredstava EU / IPA.

Član 75.

(Dodjeljivanje sredstava)

(1) Sredstva iz budžeta Kantona, odnosno budžeta jedinica lokalne samouprave iz člana 69., 70., 71. 72 i 73. ovoga Zakona dodjeljuju se ustanovama za obrazovanje odraslih na osnovu javnog poziva.

Član 76.

(Utvrđivanje cijene troškova programa obrazovanja)

(1) Cijene troškova obrazovanja odraslih i provjere znanja utvrđuju se posebnim aktom koji donose organizator programa obrazovanja.

(2) Saglasnost na akt iz stava (1) ovog člana za institucije koje provode formalno obrazovanje daje ministarstvo.

DIO DESETI
PRAĆENJE I NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 77.
(Nadzor)

- (1) Upravni i stručni nadzor nad provođenjem ovog zakona provodi ministarstvo, na način propisan ovim i drugim zakonima.
- (2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i drugih propisa donešenih na osnovu njega vrši resorna kantonalna inspekcija.

DIO JEDANAESTI
KAZNE NE ODREDBE

Član 78.
(Kaznene odredbe)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 KM kazniće se za prekršaj svaka osoba, koja:
- a. suprotno članu 45. stav (1) propusti da osnovne odredbe ugovora zaključi pismeno, ili ne zaključi ugovor tačno, kompletno, na propisan način i pravovremeno;
 - b. suprotno članu **45. stav (2)** propusti da ispuni obaveze u cilju osiguranja kvalitetnog obrazovanja i osposobljavanja polaznika,
 - c. suprotno članu 19. stav (1) propusti voditi dokumentaciju i evidenciju o završenom obrazovanju po javno važećim programima
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 KM kazniće se za prekršaj organizator programa obrazovanja odraslih, ako:
- a. ne obavlja djelatnost u skladu sa programima obrazovanja odraslih iz člana 31., 32., 33. i 35.,
 - b. ne zaključi ugovor sa polaznikom obrazovanja odraslih u skladu sa članom 45. ili propusti da to uradi pravovremeno,
 - c. izvrši naplatu troškova za sticanje osnovnog obrazovanja od polaznika obrazovanja suprotno članu 67. stav (1).
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 10.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ukoliko sredstva javnih prihoda iz člana 69., 70., 71. 72 i 73. namijenjena za finansiranje/sufinansiranje aktivnosti obrazovanja odraslih koristi u druge svrhe, uz obavezu vraćanja cjelokupnog iznosa dobivenih sredstava.
- (4) Novčanom kaznom od 1.000 do 3.000 KM kazniće se i odgovorna osoba u instituciji za prekršaje iz stava (1), (2) i (3) ovog člana.
- (5) Za prekršaje iz stava (1) i (2) ovog člana instituciji može se izreći i zaštitna mjera zabrane izvođenja programa u trajanju od jedne do tri godine.

DIO DVANAESTI
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 79.

(Usklađivanje akata)

- (1) Stupanjem na snagu ovog zakona, ustanove iz člana 8. ovog zakona dužne su da u roku od jedne godine usklade svoja opšta akta sa ovim zakonom.
- (2) Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju sa primjenom odredbe Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju (Službene novine Bosansko – podrinjskog kantona Goražde broj:10/11) koje se odnose na obuku i obrazovanje odraslih, kao Pravilnik o obrazovanju i obuci odraslih (Službene novine Bosansko – podrinjskog kantona Goražde broj:8/13)

Član 80.

(Stupanje na snagu),

- (1) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama" BPK Goražde.

Broj: 01-_____/14
Goražde, _____.2014. godine

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE

Suad Došlo

OBRAZLOŽENJE

I - PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Zakona o obrazovanju odraslih na području Bosansko – podrinjskog kantona Goražde sadržan je u člana 23. stav b. Ustava Bosansko-podrinjskog kantona ("Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona ", broj: br. 8/98, 10/00, 5/03, kojima je utvrđeno da „Skupština donosi zakone i druge propise u okviru izvršenja nadležnosti kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili Zakonom dati u nadležnost Vladi kantona“.

Razlozi za donošenje Zakona:

Programa rada Vlade BPK za 2014. godinu, kao jedan od prioriternih ciljeva postavljen je i donošenje Zakona o obrazovanju odraslih kako bi se obrazovanje odraslih postavilo na principima cjeloživotnog učenja, jačeg povezivanja socijalnih partnera i veće mobilnosti i konkurentnosti radne snage na tržištu rada. Pored toga, slijede se evropski trendovi u oblasti obrazovanja i podrške obrazovanju za cijeli život, a radi zadovoljavanja potreba pojedinaca i cijelog društva.

Također, zakonsko uređenje oblasti obrazovanja odraslih dio je opsežnih aktivnosti na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine i inicirano je od strane institucija na nivou Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje pravnih rješenja:

Zakon o obrazovanju odraslih je koncipiran u dvanaest dijelova:

U prvom dijelu Osnovne odredbe reguliše se predmet zakona, opšti interes Kantona, obrazovanja odraslih, Značenje pojedinih izraza, Principi obrazovanja odraslih i Ciljevi obrazovanja odraslih.

U drugom dijelu Oblici obrazovanja definisani su oblici obrazovanja odraslih i to Formalno obrazovanje, Neformalno obrazovanje, Informalno učenje, Samousmjereno učenje i Javno važeće obrazovanje.

U trećem dijelu Organizatori obrazovanja odraslih definisani su organizatori aktivnosti obrazovanja odraslih, Javno priznati organizatori aktivnosti, Sredstva za osnivanje i rad, Odluka o osnivanju, Osnivanje ustanove za obrazovanje odraslih, Registar ustanove za obrazovanje odraslih, Javne isprave i pečat, Kontrola i prestanak rada i Brisanje iz registra.

U četvrtom dijelu Plan i program Obrazovanja odraslih definisani su Planovi i programi obrazovanja odraslih, Aktivnosti na realizaciji plana i programa obrazovanja odraslih, Plan obrazovanja odraslih, Program obrazovanja odraslih, Svrha programa obrazovanja odraslih, Sadržaj programa obrazovanja odraslih, Odobrenje izvođenja programa obrazovanja odraslih, Način izvođenja programa za obrazovanje odraslih i predavači, Izvođenje programa obrazovanja odraslih, Program formalnog obrazovanja odraslih, Program neformalnog obrazovanja odraslih, Ogladni program, Privredne komore i udruženje poslodavaca, Program obrazovanja odraslih koji se realizuje kroz praktičan rad, Osposobljavanje kod poslodavca, Godišnji program rada, Verifikacija informalno stečenog znanja i vještina, Kompetencije i kvalifikacije, Standard kvalifikacija i Način sticanja kvalifikacija.

U petom dijelu Kandidati, polaznici, ispiti i andragoški kadrovi reguliraju se Prava i obaveze zaposlenika polaznika obrazovanja odraslih, Upis polaznika, Ugovor o obrazovanju, Ocjenjivanje polaznika i izdavanje isprave, Rokovi formalnog obrazovanja, Rokovi neformalnog obrazovanja, Zasnivanje radnog odnosa u ustanovama za obrazovanje odraslih, Stručno usavršavanje, Dokazivanje znanja, vještina i sposobnosti i Pomoćni i majstorski ispit i ispit za obavljanje obrta.

U šestom dijelu Andragoška dokumentacija i evidencija o obrazovanju odraslih propisano je vođenje Dokumentacije i Evidencije.

U sedmom dijelu Obuka odraslih u cilju odgovora na hitne potrebe tržišta rada regulira se Zahtjev za organizovanje brze obuke, Obaveze ministarstva, Trajanje obuke i Polaganje ispita i certificiranje.

U osmom dijelu Praćenje i razvoj obrazovanja odraslih reguliše se Vijeće za obrazovanje odraslih, Zadaci Vijeća za obrazovanje odraslih, Jednogodišnji Plan obrazovanja odraslih, Imenovanje i način rada Vijeća za obrazovanje odraslih, Odgovornost za provođenje obrazovanja i obuke odraslih, Obaveze ministarstva za obrazovanje, Obaveze ministra.

U devetom dijelu Finansiranje obrazovanja odraslih regulišu se Nosioci troškova programa obrazovanja, Značaj i finansiranje, Sredstva koja osigurava budžet kantona, Sredstva koja osigurava jedinica lokalne zajednice, Sredstva javnih ustanova, Sredstva finansiranja iz drugih izvora, Finansijski podsticaji, Grantovi, Dodjeljivanje sredstava i Utvrđivanje cijene troškova programa obrazovanja

U desetom dijelu Praćenje i nadzor nad provođenjem ovog zakona reguliše se nadzor

U jedanestom dijelu definisane su kaznene odredbe

U dvanaestom dijelu Prelazne i završne odredbe propisano je usklađivanje akata, te stupanje na snagu ovog Zakona.

Obrazloženje pojedinih zakonskih rješenja:

Članom 1. definisan je predmet ovog Zakona;

Članom 2. definisan je opšti interes Kantona;

Članom 3. definisano je obrazovanje odraslih;

Članom 4. su definisani izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu (*cjeloživotno učenje, dokvalifikacija, prekvalifikacija, specijalizacija, samousmjereno učenje odraslih, stručna obuka, stručno obrazovanje, vještine, znanje, kompetencije i sl.*);

Članom 5. su propisani principi obrazovanja odraslih;

Članom 6. su definisane ciljevi obrazovanja odraslih;

Članom 7. definisane su vrste obrazovanja odraslih: formalno, neformalno, informalno i samousmjereno učenje.

Članom 8. definisan je pojam formalnog obrazovanja, kao i ustanove u kojima se provodi formalno obrazovanje;

Članom 9. definisan je pojam neformalnog obrazovanja, te načini i vrijeme njegovog provođenja;

Članom 10. definisan je pojam informalnog obrazovanja/samousmjerelog učenja kao i načinin njegovog dokazivanja;

Članom 11. definisano je samousmjereno učenje, kao i načinin njegovog dokazivanja

Članom 12. je definisan pojam javno važeće obuke;

Članom 13. su definisani organizatori aktivnosti obrazovanja odraslih;

Članom 14. definisani su javno priznati organizatori aktivnosti;

Od člana 15. do člana 18. definisano je osnivanje ustanove za obrazovanje odraslih, donošenje odluka o osnivanju, sredstva za osnivanje i rad, te vođenje registra ustanova za obrazovanje odraslih;

Članom 19. definisana je javna isprava i pečat odnosno ko može izdavati javnu ispravu;

Članom 20. i 21. je definisana kontrola i prestanak rada institucija upisanih u registar te propisani pravni lijekovi;

Od člana 22. do člana 32. definisani su planovi i program obrazovanja odraslih, a koji obuhvataju slijedeće: Aktivnosti na realizaciji plana i programa obrazovanja odraslih, Plan obrazovanja odraslih, Program obrazovanja odraslih, Svrha programa obrazovanja odraslih, Sadržaj programa obrazovanja odraslih, Odobrenje izvođenja programa obrazovanja odraslih, Način izvođenja programa za obrazovanje odraslih i predavači, Izvođenje program obrazovanje odraslih, Program formalnog obrazovanja odraslih (definisano šta obuhvataju), Program neformalnog obrazovanja odraslih (definisano šta obuhvataju), „Ogledni program;

Od člana 33. do člana 36. obrađen je dio koji se odnosi na poslodavce i to: obaveze i prava udruženja poslodavaca, program obrazovanja odraslih koji se realizuju kroz praktičan rad, osposobljavanje kod poslodavca.

Članom 37. definisano je donošenje Godišnjeg programa rada;

Članom 38. definisana je verifikacija informalno stečenog znanja i vještina;

Od člana 39. do člana 41. obrađen je dio koji se odnosi na kompetencije i kvalifikacije i to standard kvalifikacije i način sticanja kvalifikacije

Od člana 42. do člana 46. obrađen je dio koji se odnosi na polanike obrazovanja odraslih i to Prava i obaveze zaposlenika polaznika obrazovanja odraslih, Upis polaznika, Ugovor o obrazovanju, Ocjenjivanje polaznika i izdavanje isprave,

Članom 47. i 48. propisani su rokovi za izvođenje programa formalnog i neformalnog obrazovanja;

Članom 49. i 50. definiše se zasnivanje radnog odnosa u ustanovama za obrazovanje odraslih te stručno usavršavanje;

Članom 51. definiše se dokazivanje znanja, vještina i sposobnosti;

Članom 52. definiše se polaganje pomoćnog i majstorskog ispita i ispita za obavljanje obrta;

Članom 53. i 54. propisana je obaveza vođenja andragoške dokumentacije i evidencije;

Od člana 55. do člana 59. propisana je Obuka odraslih u cilju odgovora na hitne potrebe tržišta rada gdje je regulisano slijedeće: podnošenje Zahtijeva za organizovanjem brze obuke, Obaveze ministarstva, Trajanje obuke i Polaganje ispita i certificiranje.

Članom 60 61. definiše se vijeće za obrazovanje odraslih kao i zadaci istog;

Članom 62. propisan je jednogodišnji plan obuke;

Članom 63. definisano je *Imenovanje i način rada Vijeća za obrazovanje odraslih*;

Članom 64. definisana je *Odgovornost za provođenje obrazovanja i obuke odraslih* ;

Članom 65. i 66. definisane su obaveze ministarstva i ministra za obrazovanje;

Od člana 67. do 76. definisan je način finansiranja obrazovanja odraslih i to: *Nosioci troškova programa obrazovanja, Značaj i finansiranje, Sredstva koja osigurava budžet kantona, Sredstva koja osigurava jedinica lokalne zajednice, Sredstva javnih ustanova, Sredstva finansiranja iz drugih izvora, Finansijski podsticaji, Grantovi, Dodjeljivanje sredstava I Utvrđivanje cijene troškova programa obrazovanja.*

Članom 77. propisano je ko vrši upravni, stručni i inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog zakona;

Članom 78. propisane su kaznene odredbe;

Članom 79. propisuje se rok u kojem institucije formalnog obrazovanja trebaju uskladiti svoja opšta akta sa ovim zakonom.

Članom 80. Definisano je stupanje na snagu zakona.

Finansijski pokazatelji:

S obzirom da se radi o donošenju Nacrta Zakona o obrazovanju odraslih, prema stajalištu obrađivača, u tekućoj godini, neće biti dodatnih izdvajanja iz Budžeta Kantona za 2014. godinu.